Anexa nr. 99

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

RELIGIE CREŞTINĂ DUPĂ EVANGHELIE

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Creştină după Evanghelie*.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Creştină după Evanghelie* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Creştină după Evanghelie* și *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Bibliologie: doctrina despre Biblie, Teologie: doctrina despre Dumnezeu, Teologie: doctrina despre Dumnezeu, Pneumatologie: doctrina despre Duhul Sfânt, Angelologie: doctrina despre Ingeri, Antropologie: doctrina despre om, Eclesiologie: doctrina cu privire la Conducerea Bisericii şi Masa Domnului, Escatologie: doctrina cu privire la mileniu şi la revenirea Domnului Isus Hristos, Origini istorice şi teologice: mişcarea fraţilor şi Bisericile Creştine După Evanghelie, Soteriologie: teologia bisericilor creştine după evanghelie cu privire la doctrinele dezbătute de calvinism şi arminiamism*, precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Creştină după Evanghelie*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Creştină după Evanghelie*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competențelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.

- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Bibliologie: doctrina despre Biblie
2. Teologie: doctrina despre Dumnezeu
3. Teologie: doctrina despre Dumnezeu
4. Pneumatologie: doctrina despre Duhul Sfânt
5. Angelologie: doctrina despre Ingeri
6. Antropologie: doctrina despre om
7. Eclesiologie: doctrina cu privire la Conducerea Bisericii şi Masa Domnului
8. Escatologie: doctrina cu privire la mileniu şi la revenirea Domnului Isus Hristos
9. Origini istorice şi teologice: mişcarea fraţilor şi Bisericile Creştine După Evanghelie
10. Soteriologie: teologia bisericilor creştine după evanghelie cu privire la doctrinele dezbătute de calvinism şi arminiamism

D. Tematica pentru didactica disciplinei şi metodica predării Religiei

C. 1. Tematica pentru domeniile teologice:

I. BIBLIOLOGIE: DOCTRINA DESPRE BIBLIE

1. Revelaţia
2. Inspiraţia
3. Canonul
4. Iluminarea Duhului Sfânt

II. TEOLOGIE: DOCTRINA DESPRE DUMNEZEU

1. Natura lui Dumnezeu
2. Trinitatea lui Dumnezeu
3. Perfecţiunile lui Dumnezeu
4. Lucrările lui Dumnezeu

III. TEOLOGIE: DOCTRINA DESPRE DUMNEZEU

1. Divinitatea Domnului Isus Hristos
2. Umanitatea Domnului Isus Hristos
3. Unitatea Persoanei Domnului Isus Hristos
4. Impecabilitatea Domnului Isus Hristos
5. Lucrarea Domnului Isus Hristos

IV. PNEUMATOLOGIE: DOCTRINA DESPRE DUHUL SFÂNT

1. Persoana Duhului Sfânt
2. Lucrarea Duhului Sfânt

V. ANGELOLOGIE: DOCTRINA DESPRE ÎNGERI

1. Doctrina despre îngerii sfinţi
2. Doctrina despre demoni

VI. ANTROPOLOGIE: DOCTRINA DESPRE OM

1. Originea omului
2. Chipul lui Dumnezeu în om
3. Natura omului

VII. ECLESIOLOGIE: DOCTRINA CU PRIVIRE LA CONDUCEREA BISERICII ŞI MASA DOMNULUI

1. Doctrina despre preoţia universală a creştinilor
2. Doctrina despre conducerea prin presbiteri şi diaconi
3. Doctrina despre conducerea Bisericilor Creştine după Evanghelie şi influenţa statului communist
4. Actele de cult: Masa Domnului şi Botezul
5. Practicile de cult: Căsătoria; Binecuvântarea copiilor; Educarea copiilor; Înmormântarea

VIII. ESCATOLOGIE: DOCTRINA CU PRIVIRE LA MILENIU ŞI LA REVENIREA DOMNULUI ISUS HRISTOS

1. Doctrina despre mileniu

2. Doctrina despre revenirea Domnului Isus Hristos

IX. ORIGINI ISTORICE ŞI TEOLOGICE: MIŞCAREA FRAŢILOR ŞI BISERICILE CREŞTINE DUPĂ EVANGHELIE

1. Începuturile Mişcării Fraţilor
2. Dezvoltarea Mişcării Fraţilor în Marea Britanie, Elveţia şi Germania
3. Mişcarea Fraţilor din România

X. SOTERIOLOGIE: TEOLOGIA BISERICILOR CREŞTINE DUPĂ EVANGHELIE CU PRIVIRE LA DOCTRINELE DEZBĂTUTE DE CALVINISM ŞI ARMINIAMISM

1. Cadrul istoric al dezbaterii calvinism- arminianism
2. Doctrina predestinării şi a liberului arbitru
3. Doctrina decăderii omului
4. Doctrina ispăşirii prin jertfa Domnului Isus Hristos
5. Doctrina harului lui Dumnezeu
6. Doctrina perseverării credinciosilor

Bibliografie:

1. *** *BIBLIA,* Traducerea Dumitru Cornilescu, Ediţia a III-a revizuită şi adăugită, 2004.
2. *** *Calea Credinţei,* Revista Bisericii Creştine după Evanghelie din România.
3. *** *Creştinul,* Revista Creştinilor după Evanghelie, Bucureşti.
4. *** *Mărturisirea de credinţă a Bisericii Creştine după Evanghelie din România,* Bucureşti, 2011.
5. AUGUSTIN, Saint, *Homilies on The Gospel of St. John,* Cap. XIV, in *A select Library of the Nicene and Post-NiceneFathers of The Cristian Church,* Philip SCHAFF (ed.), Vol. 14, Charles Scribner´s Sons, New York, NY, 1889.
6. BUNACIU, Ion & Otniel BUNACIU, *Explicarea doctrinelor biblice,* Editura Cartea Universitară, Bucureşti, 2014.
7. CALVIN, Jean, *Commentaires Bibliques: Epître aux Romains,* vol. 4, Ediţions Farel, Fontenay-Sous-Bois, 1979.
8. *** *Despre Duhul Sfânt,* Cultul Creştin după Evanghelie din Republica Socialistă România, Bucureşti, 1976.(autor nespecificat).
9. DRAGOMAN, Gheorghe, *Prerogativele mesianice ale Mântuitorului: Reflectarea doctrine munus triplex în teologia şi practica Bisericilor creştine,* Editura Risoprint, Cluj- Napoca, 2012.
10. ERICKSON, Millard J., *Teologie creştină,* Editura Cartea Creştină, Oradea, 2004.
11. GIUREA, Ion, *Învățătura despre botezul Duhului,. Darurile Duhului*, *Calea Credinţei,* Octombrie-Decembrie 1979.
12. KUEN, Alfred, *Daruri pentru slujire,* Editions Emmaus, Geneve, 1992.
13. *Lecţiuni biblice,* Cultul Creştin După Evanghelie din Republica Socialistă România, Bucureşti, 1977.(autor nespecificat).
14. P[ERRET], "Rânduiala în adunările Domnului", *Creştinul,* nr. 3, An 1931, Bucureşti.
15. RUSU, Elisei, *Conducerea Bisericii (Eclesiologie): Note de curs,* Litografiat, Institutul Teologic Timotheus, Bucureşti, 1997.
16. RUSU, Ieremia, *Bazele biblice ale dogmaticii Creştine după Evanghelie,* Editura Universitară, Bucureşti, 2015.
17. RUSU, Ieremia, *Cine sunt creştinii după Evanghelie?,* Editura Didactică şi Pedagogică R.A., Bucureşti, 2011.
18. RYRIE, Charles C., *Teologie elementară,* BEE International, Dallas, TX, 1993.
19. SPROUL, R.C., *Adevăruri esenţiale ale credinţei creştine,* Editura Alfa Omega, Bucureşti, 2002.
20. TALPOŞ, Vasile, *Studiu introductive în legea, istoria şi poezia Vechiului Testament,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1999.
21. THIESSEN, Henry Clarence, *Prelegeri de teologie sistematică,* Societatea Misionară.
22. TOMA d´AQUINO, *Summa Theologiae: Despre Dumnezeu,* Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1977.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Creştină după Evanghelie*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ȘI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învățământ**
1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
2. Baza legislativă a predării Religiei în școală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice**
1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale școlare, auxiliare curriculare.
2. Programa școlară pentru disciplina Religie: structura programei școlare, semnificația componentelor programei școlare. Corelarea componentelor programei școlare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalități de utilizare a programei în proiectarea și realizarea activităţilor didactice și în valorificarea manualelor școlare. Posibilități de valorificare interdisciplinară a programei școlare de Religie;
3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii/curriculumului la decizia școlii/; modalități de analiză a nevoilor de cunoaștere ale elevilor, modalități de selectare a CDEOȘ/CDȘ modalități de dezvoltare a unei programe de CDEOȘ/CDȘ, exemple posibile pentru domeniul educației religioase;
4. Proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;
5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activități filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare și asimilare a cunoștințelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigaţia, observarea sistematică a activităţii și comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Creştină după Evanghelie,* în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, Bucureşti, 2008.